

Povijest župe vrbnik

Župa Vrbnik (plovanija, seoski kaptol) u koju su uz grad Vrbnik u počecima spadala i sela Garica i Risika kao blagdanske kapelanije. Vrbnička plovanija bila je od starine kaptolska – zvana tako po seoskom kaptolu koji su sačinjavali svi vrbnički svećenici koji su zajednički vršili duhovni i obrižničku službu na svakom području i koralnu službu (konventalnu misu i oficij) u župnoj crkvi u Vrbniku. Na čelu toga svećeničkog zbora bio je plovnik (župnik). On je bio prvi među jednakima i predstavljao je kapitul prema vani. To je bila vrlo česta služba te se u Vrbničkom statutu spominje redovito uz mesnog suca i općinsko vijeće.

Župa odnosno seoski kaptol u Vrbniku vrlo je stara. Ali njezini počeci nisu nam poznati. Međutim župa Vrbnik nalazila se je među onim župama koje su već u 11. st. postojale u krškoj biskupiji. Zaista je zajedno – to se vrbnički kapitul spominje prvi put tek 1472. g. Kad je knez Ivan Frankopan darovao istom kaptolu zemlju – zvalo se "Ubrov" za mise "zornice", te opet 1483. g. Vrbnički puk sakupljen na skupštini bratovštine sv. Marije Vele na Uskrs daruje plovniku i njegovom kaptolu crkvu sv. Mavra.

Međutim prvi poznati vrbnički župnik spominje se u statutu bratovštine sv. Ivana Krstitelja u Vrbnicij toj braćini darovao svoju kuću u Vrbniku, vinograd i česticu na vrbničkom teritoriju. U tom statutu spominje se po prvi put i vrbnička župna crkva sv. Marije koja se nalazi u samom centru Vrbnika.